

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(Обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98, 100 от 2010 г. и бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 15, ал. 1, т. 6 след думата „алкохолни“ се добавя „и енергийни“.

§ 2. В чл. 54 след думата „алкохолни“ се добавя „и енергийни“.

§ 3. Създава се чл. 55а:

„Чл. 55а. (1) Забранява се рекламата на енергийни напитки, която:

1. е насочена към лица под 18-годишна възраст, както и да се излъчва в предавания или да се публикува в печатни издания, предназначени за тях;

2. използва лица под 18-годишна възраст като участници;

3. свързва употребата на енергийни напитки със спортни и физически постижения;

4. съдържа неверни твърдения относно полза за здравето.

(2) При реклама на енергийни напитки, която се излъчва в електронни медии или се публикува в печатни издания, се поставя предупреждение „Не се препоръчва за лица под 18-годишна възраст“.

§ 4. Член 56 се изменя така:

„Чл. 56. (1) Забранява се тютюнопушенето в закритите обществени места.

(2) По изключение се допуска тютюнопушене в обособени самостоятелни помещения, разположени в сградите на летищата.

(3) Министерският съвет определя с наредба изискванията, на които трябва да отговарят обособените самостоятелни помещения по ал. 2.”

§ 5. Член 56а се изменя така:

„Чл. 56а. Забранява се тютюнопушенето на следните открити обществени места:

1. училищните терени;
2. дворовете на училищата и ученическите общежития;
3. дворовете на детските ясли, детските градини и местата, където се предоставят социални услуги за деца.”

§ 6. Членове 56б и 56в се отменят.

§ 7. В глава втора, раздел VIII се създава чл. 78а:

„Чл. 78а. (1) За опазване на живота и здравето на хората и превенция на водния травматизъм се извършва обезопасяване на водните площи и басейните за обществено ползване и се организира водноспасителна дейност.

(2) Изискванията към водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване се определят с наредба на Министерския съвет.”

§ 8. В чл. 103 ал. 5 се изменя така:

„(5) Експертизата на вида и степента на увреждане на децата до 16-годишна възраст се извършва от ТЕЛК и НЕЛК с участието на специалист по детски болести.”

§ 9. Член 104а се отменя.

§ 10. В чл. 106, ал. 3 абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.

§ 11. В чл. 107 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „ДЕЛК и” се заличават.
2. В ал. 2 абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.

§ 12. В чл. 108 навсякъде абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.

§ 13. В чл. 112, ал. 1, т. 3 думите „ДЕЛК и” се заличават.

§ 14. В чл. 218 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 54 или чл. 56” се заменят с „чл. 54, 56 или 56а”, думите „50 до 100 лв.” се заменят с „300 до 500 лв.” и думите „100 до 300 лв.” се заменят с „500 до 1000 лв.”.

2. В ал. 2 думите „300 до 500 лв.” се заменят с „1000 до 1500 лв.” и думите „500 до 1500 лв.” се заменят с „1500 до 3000 лв.”.

3. В ал. 3 думите „500 до 1500 лв.“ се заменят с „3000 до 5000 лв.“ и думите „3000 до 10 000 лв.“ се заменят с „5000 до 10 000 лв.“.

4. Алинеи 4-6 се изменят така:

„(4) Който рекламира алкохолни или енергийни напитки в нарушение на чл. 55, ал. 1 и 2, съответно на чл. 55а, се наказва с глоба от 1500 до 3000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 до 5000 лв.

(5) Когато нарушението по ал. 4 е извършено от едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 30 000 лв.

(6) Когато нарушението по ал. 4 е извършено от юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв., а при повторно нарушение - от 30 000 до 50 000 лв.”

5. В ал. 7 думите „чл. 55, ал. 1 и 3” се заменят с „чл. 55, ал. 1 и 3 или чл. 55а” и думата „спиртни” се заменя със „спиртни, съответно на енергийни”.

§ 15. Член 218а се отменя.

§ 16. Член 231 се изменя така:

„Чл. 231. (1) Нарушенията по чл. 209-217 се установяват с актове, съставени от държавни здравни инспектори или длъжностни лица, определени от директора на регионалната здравна инспекция, а наказателните постановления се издават от директора на регионалната здравна инспекция.

(2) Нарушенията по чл. 218, ал. 1-6 се установяват с актове, съставени от държавни здравни инспектори от регионалните здравни инспекции и/или от държавни здравни инспектори от Министерството на здравеопазването, а наказателните постановления се издават от директора на регионалната здравна инспекция, съответно от министъра на здравеопазването.”

§ 17. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 11, буква „н” след думата „алкохолни” се добавя „и енергийни”.

2. Точка 38 се отменя.

3. Създава се т. 39:

„39. „Енергийни напитки” са безалкохолни напитки с високо съдържание на кофеин (над 150 mg/l) и със стимулиращ ефект, които съдържат оригинална комбинация от съставки: кофеин, таурин, витамини и други субстанции с хранителен или физиологичен ефект, като глюкоранолактон, инозитол, карнитин, креатин, растителни екстракти (гуарана, мате, акация, женшен, гинко билоба) и др.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 18. В срок до 7 дни от влизането в сила на този закон лечебните заведения, към които има разкрити ТЕЛК, извършващи освидетелстване (преосвидетелстване) на деца до 16-годишна възраст, са длъжни да осигурят участието на специалист по детски болести в състава на ТЕЛК.

§ 19. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 41 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2010 г.) се създава § 65а:

„§ 65а. В случаите, когато няма разкрити детски експертни лекарски комисии, експертизата на вида и степента на увреждане по подадените след 1 юли 2009 г., заявления за освидетелстване (преосвидетелстване) на деца до 16-годишна възраст се извършва от ТЕЛК с участието на специалист по детски болести.”

§ 20. В чл. 98, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г.; бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г. и бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г. и бр. 45 и 60 от 2011 г.) абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.

§ 21. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г. и бр. 19, 31, 35 и 51 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23, т. 1 абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.
2. В чл. 43, ал. 9 абревиатурата „ДЕЛК” се заличава.

3. В чл. 44, ал. 5 абривиатурата „ДЕЛК” се заличава.

§ 22. Разпоредбите на § 4, 5, 6, 15, 16 и § 17, т. 2 влизат в сила от 1 юни 2012 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

1. Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за здравето се въвеждат законодателни мерки за ограничаване употребата на енергийни напитки от деца.

С разпоредбата на § 2 се регламентира забрана за продажба на енергийни напитки на лица под 18 години, на лица в пияно състояние, на територията на детски градини, училища, общежития за ученици и лечебни заведения, както и на спортни прояви и на обществени мероприятия, организирани за деца и ученици.

С разпоредбата на § 3 се предвижда забрана за реклама на енергийни напитки, която е насочена към лица под 18-годишна възраст.

Данни от национално проучване на храненето при учениците от 2010 г. очертават проблем със свръхупотреба на енергийни напитки от децата в България, което налага предприемането на регулаторни мерки за намаляване на възможните рискове за здравето на децата, свързани с употребата на енергийни напитки.

Децата са рискова група, за която се наблюдават неблагоприятни ефекти при прием на кофеин, съдържащ се в енергийните напитки, и то при много по-ниски дози, отколкото при възрастните. Комбинираният прием на енергийни напитки с алкохол и/или наркотични вещества крие значителен здравен риск, особено при млади хора, тъй като стимулиращият ефект на енергийните напитки „маскира“ токсичното действие на алкохола и наркотичните вещества.

С разпоредбата на § 11, т. 3 се предлага легална дефиниция на понятието „енергийни напитки“.

2. С разпоредбата на § 4 и 5 се въвежда забрана за тютюнопушенето в закритите обществени места, както и на изрично изброени открити обществени места (дворове на училища, детски ясли и градини, специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца и ученически общежития). По изключение се допуска тютюнопушене в обособени самостоятелни помещения, разположени в сградите на летищата.

Предвижда се забраната за тютюнопушенето да влезе в сила от 1 юни 2012 г. Целта на тази разпоредба е осигуряване на среда без тютюнев дим и предпазване здравето на непушачите.

3. С § 7 се предлага въвеждането на законова делегация за регламентиране на изискванията към водноспасителната дейност и

обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване с наредба на Министерския съвет.

4. Предвиждат се промени в административнонаказателните разпоредби и по-специално в чл. 218 на закона в съответствие с натрупаната практика по прилагането му от органите на държавния здравен контрол. Променени са размерите на предвидените санкции, като се отчита степента на обществена значимост на конкретното нарушение и отговорните лица.

5. Със законопроекта (§ 8-13) се предвиждат промени в Закона за здравето, по силата на които се закриват детските експертни лекарски комисии (ДЕЛК). Предвижда се освидетелстването (преосвидетелстването) на децата до 16-годишна възраст да се извършва от общите състави на ТЕЛК с участието на специалист по „детски болести“. Към настоящия момент на практика ДЕЛК не извършват експертиза на вида и степента на увреждане на децата до 16-годишна възраст и не издават експертни решения, тъй като има сериозни проблеми и редица затруднения при създаването на ДЕЛК и в много области от територията на страната не могат да се сформират такива. Това налага да се преосмисли необходимостта от съществуването на ДЕЛК предвид липсата на финансова и кадрова обезпеченост на тяхното формиране и функциониране.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)